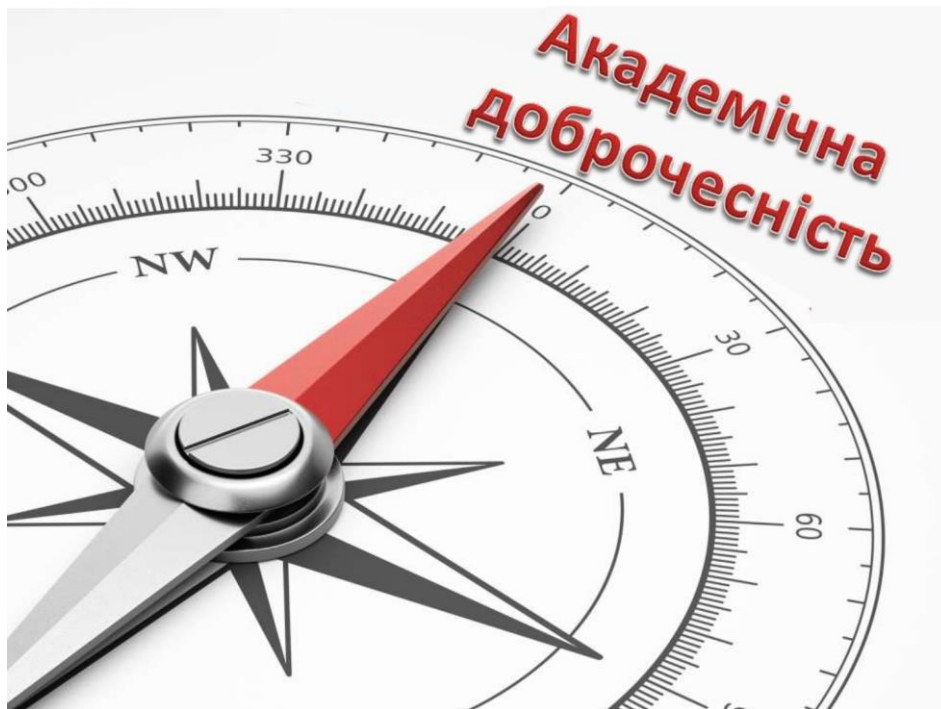

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
Факультет цивільного захисту
Кафедра суспільних наук

Аліна КРИШТАЛЬ

АКТУАЛЬНІ КЕЙСИ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Навчальний посібник

Черкаси – 2023

*Рекомендовано до друку методичною радою
Черкаського інституту пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(протокол №1 від 1 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Марія ДМИТРЕНКО – професор кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, доктор філософських наук, професор;

Яніна ФЕДОРЕНКО – професор кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, доктор історичних наук, професор.

Кришталь А. О. Актуальні кейси з академічної доброчесності: навчальний посібник. Черкаси: ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. 75 с.

Навчальний посібник «Актуальні кейси з академічної доброчесності» містить добірку кейсів з питань академічної доброчесності, що є найбільш поширеними у галузі вищої освіти. Тематика запропонованих кейсів відповідає силабусу навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» і відображає морально-етичні й нормативно-правові аспекти академічної доброчесності. Значна увага зосереджена на розборі різноманітних ситуацій, де має місце порушення академічної доброчесності, їхньому аналізу та апелюванні до власного досвіду, пошуку відповідей на питання у законодавчій базі і подальшому представленні можливого рішення проблеми. У посібнику також подані запитання для самоперевірки, перелік тем до самостійного опрацювання, термінологічний словник і список рекомендованої літератури.

Дотримання академічної доброчесності у закладі вищої освіти є передумовою формування висококомпетентних і конкурентоспроможних фахівців, здатних у майбутньому виконувати професійні обов'язки на належному рівні, та забезпечити довіру до результатів навчання й наукової (творчої) діяльності.

© Черкаський інститут пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля, 2023

ЗМІСТ

Передмова	4
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади академічної доброчесності	
Тема 1. Науково-методологічні засади курсу «Академічна доброчесність»	6
Тема 2. Академічна доброчесність: поняття та правові засади. Дотримання права інтелектуальної власності як прояв академічної доброчесності	12
Тема 3. Основні види порушень академічної доброчесності	21
Змістовий модуль 2. Практичне застосування принципів академічної доброчесності в освітньому процесі	
Тема 4. Писемне наукове мовлення	27
Тема 5. Науковий пошук. Верифікація джерел. Організація і методика роботи з джерелами	33
Тема 6. Процедура проведення перевірки наукової (творчої) роботи на наявність запозичень	37
Тема 7. Культура усної наукової комунікації	40
Тема 8. Мистецтво презентації наукової (творчої) роботи	41
Тема 9. Заходи з попередження порушень академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності закладу вищої освіти. Моральна та юридична відповідальність за порушення копірайту	43
Тема 10. Академічна культура як складова академічної доброчесності. Університет як осередок підготовки і виховання ціннісних орієнтирів честі і толерантності. Академічна мобільність. Міжнародне співробітництво в умовах воєнного стану	44
Словник термінів і понять	45
Додатки	51
Список використаних і рекомендованих джерел	72

ПЕРЕДМОВА

«Кожен студент має право на академічне середовище, вільне від несправедливостей, спричинених будь-якою формою інтелектуальної нечесності»

*(Кодекс честі студента,
Політехнічний університет Вірджинії, США)*

Традиційно поняття «кейс» трактують як набір текстових навчально-методичних матеріалів з якоїсь вибраної теми і завдань з конкретної проблемної ситуації в ній, та передачі їх для тих, хто навчається, для індивідуального вивчення (з можливістю консультації у викладача) та рішення завдання з подальшим колективним обговоренням теми і варіантів для вироблення найбільш раціональних і творчих пропозицій.

Метою використання кейсів у навчальному процесі є, насамперед, стимулювання творчої і критичної діяльності здобувачів вищої освіти, а також формування умінь і навичок розв'язання фахових ситуацій на засадах академічної доброчесності.

Метод «case study (кейс-стаді)» полягає у тому, що здобувач, ознайомившись з описом ситуації, самостійно аналізує її, діагностує проблему і пропонує власні ідеї та рішення у процесі дискусії з іншими здобувачами вищої освіти.

Цей метод належить до інтерактивних і має такі характеристики:

- ✓ використання фактичних професійно орієнтованих проблем;
- ✓ можлива участь максимальної кількості людей в їх вивченні, з'ясуванні інших точок зору, порівнянні різних поглядів і прийнятті рішень;
- ✓ мінімальна ступінь залежності здобувачів один від одного;

- ✓ наявність у кожного права на правильні і неправильні відповіді;
- ✓ організатор заняття проводить навчання відповідно до всіх запланованих етапів, застосовуючи функції експерта, каталізатора навчального процесу та тренера.

Процес вирішення проблеми, описаної у кейсі, відбувається у декілька етапів:

- 1) визначення суб'єктів ситуації;*
- 2) визначення місця та часу описаної події;*
- 3) виділення проблеми кейсу;*
- 4) застосування методу «мозковий штурм» для добору способів вирішення проблеми;*
- 5) аналіз наслідків прийняття рішення;*
- 6) рішення проблеми;*
- 7) рефлексія.*

Навчальний посібник «Актуальні кейси з академічної доброчесності» покликаний сформувати у здобувачів академічну культуру і сприяти усвідомленню необхідності дотримання академічної доброчесності у процесі навчальної і науково-дослідної діяльності; сформувати навички наукового аналізу, порівняння, систематизації процесів і явищ, встановлення причинно-наслідкових зв'язків; сприяти розвитку комунікативної компетентності здобувачів; а також урізноманітнити роботу здобувачів вищої освіти різних спеціальностей під час практичних занять та у процесі виконання самостійної роботи з кожної теми курсу; сформувати уміння і навички як групової, так і індивідуальної роботи.

Бажаю успіхів!

ТЕМА 1. НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КУРСУ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Кейс 1.1.

Під час лекційного заняття, що відбувалося на 5-й парі, студент 2 курсу засумнівався у достовірності повідомленого викладачем факту і висловив своє припущення, на що викладач різко зреагував, посилаючись на свій багаторічний досвід у дослідженні цієї теми.

Серед аудиторії почулися перешіптування і притишені насмішки. Студент почувався присоромленим, решту заняття мовчки робив нотатки.

Аналіз кейсу:

- 1) *суб'єкти*: викладач, студент, група студентів;
- 2) *місце та час описаної події*: лекційне заняття, 15:30–16:50;
- 3) *виділення проблеми*: порушення фундаментальних цінностей академічної доброчесності (довіра, повага, відповідальність);
- 4) *застосування методу «мозковий штурм» для добору способів вирішення проблеми*: наприклад, студент шукає докази своєї правоти в наукових джерелах і на наступному занятті демонструє їх викладачу; викладач може занизити оцінку за залік; студент звертається до Комісії з академічної доброчесності з проханням вирішити спірну ситуацію; викладач визнає свою неправоту і перепрошує;
- 5) *аналіз наслідків прийняття рішення*:
- 6) *рішення*: 1) викладач обмірковує свою реакцію і на наступному занятті при всій аудиторії аргументує

свою точку зору, підкріплюючи фактами; у разі виявлення неточності – викладач перепрошує у студента; 2) студент звертається до викладача з підтвердженням своєї точки зору, якщо учасники ситуації не доходять консенсусу – студент може звернутися до Комісії з академічної доброчесності для роз'яснення проблеми і пошуку шляхів вирішення;

7) висновки.

Підстава для вирішення проблеми кейсу:

Кодекс академічної доброчесності НУЦЗ України від 01.07.2022 року (Додаток А).

3.1. Гідним для всіх учасників освітнього процесу Університету є:

- дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки;

- не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, такою, що ображає людину або може завдати шкоди репутації Університету;

- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти, підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві;

3.2. Кожен здобувач вищої освіти у своїй навчальній діяльності повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- дотримуватися правил ділового етикету у поведінці та норм культури спілкування у комунікації з усіма учасниками освітнього процесу в Університеті;

- поважати думки інших здобувачів вищої освіти, уміти вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору;

- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

3.3. Кожен науковий і науково-педагогічний працівник у своїй діяльності повинен дотримуватися моральних норм правил етичної поведінки, наукової етики та принципів академічної доброчесності, а саме:

- забезпечувати якість викладання на високому науково-теоретичному й методичному рівнях навчальних дисциплін відповідної освітньої програми;

- доносити до здобувачів вищої освіти достовірну наукову інформацію, сприяти їх творчій активності та становленню громадянської позиції;

- постійно підвищувати свій професійний рівень, використовувати у науково-педагогічній діяльності інноваційні педагогічні технології та інформаційно-комунікаційні засоби навчання, а також – сучасні й достовірні джерела інформації;

- керуватися принципами об'єктивності та прозорості під час оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти;

- нести персональну відповідальність за чесну та об'єктивну оцінку навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю;

- поважати думку кожного здобувача вищої освіти, заохочувати й надавати всім рівні можливості під час обговорення дискусійних питань;

- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- бути взірцем найвищої інтелігентності, дотримуватися норм культури спілкування в процесі комунікації зі здобувачами вищої освіти, колегами та гостями Університету;

5.1. Комісія академічної доброчесності Університету (далі – Комісія) – колегіальний орган, на який покладені такі завдання:

- організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в Університеті стандартів академічної доброчесності;

- виявлення порушень принципів і правил академічної доброчесності з боку учасників освітнього процесу;

- розгляд скарг про підозру в застосуванні неетичних практик у навчальній і науковій діяльності.

5.7. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення, зазначеного в пункті 2.2 цього Кодексу, має право подати офіційну скаргу на ім'я голови Комісії. У цьому випадку голова Комісії не пізніше, ніж через 10 днів після подання скарги оголошує про проведення позачергового засідання, на якому відбувається розгляд скарги. Особа, що подала скаргу, повинна викласти в ній аргументи, які свідчать про порушення академічної

доброчесності, та надати відповідні докази (відео-, аудіоматеріали, письмові показання тощо).

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. Студент 4-го курсу спізнився на лабораторне заняття на 25 хвилин без поважної причини. Викладач не допустив його до заняття. Студент підвищеним тоном почав вимагати, щоб його впустили. Решта студентів спостерігала за тим, що відбувається.
2. Студенти навчальної групи у період сесії хочуть вирішити питання про складання заліку, роблячи подарунок викладачу у вигляді грошового сертифікату. Кілька студентів не підтримують цю ідею. Серед учасників ситуації розпочинається сварка і звучать погрози в бік студентів, які не хочуть пристати на загальну пропозицію.
3. До завершення практичного заняття – 10 хвилин, але лишилося ще дві студентки, які бажають виступити з підготовленими доповідями. Одна з цих студенток має проблеми з дикцією (затинається). Викладач, знаючи про цю особливість, викликає іншу студентку першою.
4. Студентка 1-го курсу підготувала тези доповіді з економічної теорії, взявши інформацію з різних наукових статей, проте в кінці своєї роботи не

залишила ULR покликання на жоден із сайтів, де була розміщена процитована інформація.

5. Гаврило, підготувавши тези доповіді з дисципліни «Судові та правоохоронні органи» на тему «Судова влада в Україні», надіслав її науковому керівнику на перевірку. Деякий час потому студентові потрібно було написати ще одну тезу з дисципліни «Кримінальне право». Він вирішив не втрачати свого часу і знову подав ту саму тезу іншому науковому керівнику.
6. Викладач поставила студентові свідомо занижену оцінку за навчальний проєкт, оскільки дізналася про конфліктну ситуацію, що виникла напередодні між цим студентом та іншим викладачем.
7. З метою уникнення написання модульної контрольної роботи Дмитро симулював погіршення стану здоров'я.
8. Студент-випускник закладу вищої освіти звернувся за допомогою з написання магістерської роботи до людей, які надають такі послуги за фінансову винагороду. Після отримання готового примірника подав роботу на захист як написану власноруч.

ТЕМА 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ. ДОТРИМАННЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ПРОЯВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кейс 2.1.

Викладач дисципліни «Теорія держави і права» оголосила студентам 1-го курсу, що завершальним етапом вивчення цієї дисципліни буде написання курсової роботи. Одна із студенток звернулася за допомогою до своєї знайомої, яка теж навчається на цій спеціальності, але на 2-му курсі. Остання з радістю допомогла і віддала свою роботу, яку писала минулого року. Студентка 1-го курсу змінила титульну сторінку і здала роботу без жодних правок.

Аналіз кейсу:

- 1) визначення суб'єктів ситуації: викладач, студентка 1-го курсу, студентка 2-го курсу;
- 2) визначення місця та часу описаної події: сесія;
- 3) виділення проблеми кейсу: одна студентка погодилася передати власні матеріали курсової роботи; інша студентка видала чужу роботу за свою;
- 4) застосування методу «мозковий штурм» для добору способів вирішення проблеми: дівчата товаришують, допомогти другові – нормально; студентка 1-го курсу порушила академічну доброчесність; обидві студентки вдалися до порушення академічної доброчесності;
- 5) аналіз наслідків прийняття рішення: викладач може виявити плагіат і не зарахувати роботу; подання скарги до Комісії з академічної доброчесності стосовно

порушення; призначення дисциплінарного покарання обом студенткам;

б) *рішення проблеми*: студентка 1-го курсу визнає порушення і просить викладача про можливість перескласти завдання; студентка 2-го курсу надалі не передає готових робіт іншим студентам, а допомагає консультативно; всі студенти повторно слухають лекцію про академічну доброчесність у закладі вищої освіти, можливі порушення і їх наслідки;

7) *висновки*.

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. Видавництво «Друкарні Галичини» у 2001 р. видало брошуру «Путівник по Карпатах». У 2002, 2003 та 2004 рр. її було перевидано відповідно на російській, англійській та польській мовах.

Ще одне видання було здійснено французькою мовою в 2005 р. у Франції. У брошурі використовувались фотографії відомих фотографів, фотографії готелів та баз відпочинку, а також карти, схеми, плани і маршрути подорожей.

Чи було у цьому випадку порушено авторські права? Як оформляються правовідносини між автором та видавництвом?

Уявіть себе автором даного путівника. Які дії Вам потрібно вчинити для того, щоб впорядкувати

путівник та уникнути порушення авторських прав інших осіб?

2. Львівське книжкове видавництво уклало з Багранюком авторський договір про видання монографії «Історія Львівської Ратуші». Хоча монографія отримала здебільшого схвальні відгуки рецензентів, однак до неї були зроблені суттєві зауваження. Багранюк вирішив доопрацювати монографію, а видавництво надало йому для цього 6 місяців. Не встигнувши завершити роботу, Багранюк помер.

Видавництво звернулося з пропозицією доопрацювати книгу до внука Багранюка – Тимочка, який допомагав дідусеві у його дослідженні та й сам був автором кількох наукових праць. Тимочко погодився.

Чи було у даному випадку порушено авторські права Багранюка або інших осіб? Хто у такому випадку буде вважатися автором доопрацьованої монографії? Які авторські права переходять у спадок?

3. Студент магістратури Івченко А. М., працюючи над магістерською роботою з інтелектуальної власності, зробив авторський переклад Закону Республіки Польща «Про авторське право і суміжні права» та використав його як додаток до роботи. Через рік після захисту магістерської роботи Івченко дізнався, що Арабенський І. П. видав монографію «Популярно про авторське право в Республіці Польща». У цій

монографії він долучив як додаток зроблений Івченком А. М. переклад закону.

Івченко звернувся до суду з позовом, однак на суді Арабенський заявив, що у даному випадку порушень закону не було. Свою позицію він аргументував тим, що:

по-перше, офіційний переклад офіційного документа (у даному випадку закону Республіки Польща) не охороняється авторським правом, а оскільки захищена магістерська робота є підставою для видачі офіційного документа – диплому, то вона, разом з усіма додатками, є офіційною науковою працею;

по-друге, магістерська робота Івченка не була опублікована, а його права не були зареєстровані у державному реєстрі, відповідно авторське право на неї не поширюється.

Розгляньте аргументи сторін та проаналізуйте їх. Чи правомірні дії Арабенського І. П.? Чи поширюється авторське право на зроблений Івченком А. М. переклад закону?

4. Кіностудія «ДК» запросила композитора Л. Вернона взяти участь у створенні кінофільму «Складне життя». Для цього кінофільму він написав кілька музичних творів. Після того як кінофільм вийшов у прокат, музичні твори Л. Вернона здобули популярність. До композитора звернувся О. Глущенко, який написав тексти пісень до згаданих творів. Він запропонував підписати авторський договір, за умовами якого О. Глущенко отримував виключне право

використовувати твори шляхом їхнього виконання, звукозапису та розповсюдження.

Кіностудія «ДК» оскаржила укладений між Л. Верноном та О. Глущенком договір у суді. На думку позивача, музичні твори є складовою частиною кінофільму і тому використовувати їх окремо можна лише за згодою усіх співавторів. Окрім цього, твори створювались на замовлення кіностудії, отже право укладати такий авторський договір має лише кіностудія.

Проаналізуйте ситуацію. Чи мав право Л. Вернон укладати авторський договір на створені ним музичні твори? Чи належать кіностудії «ДК» авторські права на твір (якщо так – то які)? Хто є співавторами кінофільму? Чи повинен Л. Вернон узгоджувати використання своїх музичних творів із: а) співавторами кінофільму;

б) кіностудією «ДК»; в) іншими особами?

Уявіть себе на місці судді. З якими документами потрібно ознайомитись, щоб правильно вирішити справу? На що саме потрібно звернути увагу в цих документах?

5. Фізична особа – підприємець А. Кожак звернувся з позовом у суд на видавництво «Дива природи» щодо заборони видання плакатів із зображенням акваріуму та кактусу, припинення їхнього розповсюдження та виплати компенсації у розмірі 120 000 грн. Згідно з договором, укладеним між фізичною особою – підприємцем А. Кожак та видавництвом «Дива природи», підприємець на замовлення та з

використанням приміщення й обладнання видавництва складає композицію та здійснює фотозйомку; замовнику належать авторські майнові права на використання зроблених зображень. На думку позивача, видавництво порушило його авторські права, оскільки: а) опублікувало зображення у формі плакатів без його згоди; б) публікуючи плакати, не зазначило його імені як автора твору.

Видавництво заперечило проти позовних вимог: а) публікація здійснювалась без погодження тому, що спірні зображення є службовими творами, і тому, згідно із ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права», виключне майнове право використовувати твір належить видавництву; б) ім'я автора не зазначалось, оскільки в договорі про такий обов'язок видавництва не згадувалося.

Розгляньте спір та обґрунтуйте свій висновок. Чи було порушено права А. Кожака? Чи правомірні його вимоги? Що таке службовий твір? Чи є створені підприємцем зображення службовими творами? Чи обґрунтовані заперечення видавництва?

6. Промова легендарного засновника компанії Apple Стіва Джобса перед випускниками Стенфордського університету 2005 року є дуже популярною. Там йшлося про випробування, які випали на долю Джобса, три дуже надихаючі історії з його життя.

«Залишайтеся спраглими, залишайтеся безрозсудними», - закликав випускників Стів Джобс.

«Вибачте за драматизм, але це правда. Час людини дуже обмежений. І тому висновок зі свого досвіду пропоную наступний – не живіть чужим життям, не витрачайте час. Не потрапляйте до капкану догми, яка радить жити чужими думками. Не дозволяйте шуму чужих думок перебити ваш внутрішній голос», – говорила Богатирьова у 2011 році.

«Вибачте за такий драматизм, але це правда. Ваш час обмежений, тому не витрачайте його, щоб прожити чийсь чуже життя. Не потрапляйте в пастку догми, яка вчить жити відповідно до думок інших людей. Не дозволяйте шуму чужих думок перебити ваш внутрішній голос», – говорив Джобс в 2005 році.

Схожість двох промов помітили також у західній пресі. Про плагіат написали видання Financial Times, Business Insider і багато інших авторитетних видань Іспанії, Франції та Австралії.

У прес-службі РНБО тоді заявили, що нічого страшного не відбулось, а пані Богатирьова могла просто надихнутися промовою Джобса.

7. Дружину колишнього віце-прем'єра В'ячеслава Кириленка Катерину звинувачували у плагіаті.

У її докторській дисертації на тему «Теоретичні і методичні основи формування інноваційної культури майбутніх культурологів у вищому навчальному закладі» виявили запозичені шматки.

Вчена рада Харківського університету імені Григорія Сковороди у 2016 році плагіату у дисертації не знайшла. Але знайшли його вчені Українського

мовно-інформаційного фонду Національної академії наук у 2017 році.

26% її тексту дисертації вчені назвали запозиченими, а 142 фрагменти тексту – скопійованими з робіт інших авторів.

«Текст дисертації Кириленко К.М. характеризується багатослівністю, неоднорідністю викладу. Зайвою образністю, надміром російських лексичних та синтаксичних кальок, некоректних, недолугих та слабких у змістовому відношенні тверджень, містить: 696 різних за типом помилок», – йшлося у висновку Українського мовно-інформаційного фонду.

Міністр Кириленко називав звинувачення проти своєї дружини такими, що спрямовані на його дискредитацію.

8. Колишнього спікера Верховної Ради Володимира Литвина у плагіаті звинувачували багато разів.

В 2002 році американський політолог Томас Каротерс впізнав свою статтю *Civil society. Think again* у матеріалі Литвина «Громадянське суспільство: міфи і реальність».

Український політик врешті визнав, що статтю, яка вийшла під його ім'ям, писав не він, її «йому підготували і вона йому сподобалась». Ситуацію зі звинуваченнями у плагіаті назвав ударом.

Проте згодом все повторилось. Поважні українські історики Олексій Толочко і Наталія Яковенко звинуватили Литвина у тому, що він у

своєму тритомнику «Історія України» з помилками використав їхні наукові праці.

Висував звинувачення у плагіаті Литвіну і політолог Олексій Гарань. За його словами, Литвин у своїй статті використав цілі шматки з його книги «Убити дракона: З історії Руху і нових партій України».

Науковець присвятив плагіату Литвіна статтю, де зібрав звинувачення проти нього.

9. Ще одна гучна неполітична історія з копіюванням сталася 2017 року. Але цього разу її «героями» стали не українці.

У Нью-Йорку на площі біля Рокфеллер-центру встановили величезну надувну фігуру «Балерина, що сидить» відомого американського скульптора Джеффа Кунса.

Скульптура нагадала багатьом порцелянову статуетку «Балерина Леночка» української художниці Оксани Жникруп.

В українських соцмережах і ЗМІ почали лунати звинувачення у плагіаті. Згодом скульптор заявив, що він справді надихнувся роботою українки. А його речниця уточнила, що Кунс мав ліцензію на використання скульптури Жникруп. Втім, і до того Джеффа Кунса кілька разів звинувачували в плагіаті.

У березні йому навіть присудили виплатити штраф за його скульптуру «Оголені», яку визнали плагіатом французької фотографії.

Перед тим його тричі звинувачували в копіюванні чужих робіт і двічі визнавали винним.

10. У дисертаційному дослідженні, захищеному у 2012 році, новопризначеного міністра освіти та науки України Оксена Лісового виявлено запозичення з наукових робіт інших авторів без вказівки на першоджерело.

ТЕМА 3. ОСНОВНІ ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кейс 3.1.

16 березня 2023 року відбулася VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Організаційно-управлінське та економіко-правове забезпечення діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту». Студентам 1-го курсу спеціальності 081»Право» було запропоновано взяти в ній участь. Один зі студентів підготував тези на певну тему, після чого було видано збірник з усіма зібраними тезами всіх учасників. Через місяць один із викладачів пропонує знову написати тези, тема – на вибір здобувачів. Вдаючись до хитрощів, студент знову подає тези з попередньої конференції, як нові.

Аналіз кейсу:

- 1) *суб'єкти ситуації:* студент 1-го курсу, науковий керівник, організаційний комітет конференції;
- 2) *місце та час описаної події:* напередодні конференції (16 березня 2023 року), час після проведення конференції, заклад вищої освіти;
- 3) *виділення проблеми кейсу:* студент повторно подає до друку раніше опубліковану працю, як нову;

- 4) застосування методу «мозковий штурм» для добору способів вирішення проблеми: ніхто не помітить і студенту вдасться отримати додатковий бал за тези; науковий керівник повинен перевіряти всі роботи на плагіат;
- 5) аналіз наслідків прийняття рішення: самоплагіат виявлять і може постраждати репутація наукового керівника; студента буде покарано за шахрайство тощо;
- 6) рішення проблеми: організаційний комітет конференції перевіряє всі подані праці на наявність подібностей і модифікацій, що у цьому випадку є самоплагіатом; науковому керівнику варто перевіряти всі наукові роботи студентів перед подачею до збірника конференції; студент має додатково прослухати лекцію про порушення академічної доброчесності і передбачені за це санкції, аби надалі уникнути повторення ситуації;
- 7) висновки.

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. У процесі написання дисертаційної роботи на тему: «Проблеми вивчення предмету історія України у закладах середньої освіти» Михайло Петренко використав результати дослідження іншої особи без вказання відповідних посилань на оригінальну роботу, без зазначення автора дослідження. Пан Петренко також

використав фрагмент статті двох відомих науковців, яка займає 2 сторінки, не дотримуючись норм цитування.

2. Студент спеціальності 061 «Журналістика» взяв участь у конкурсі майбутніх журналістів, написавши статтю на тему «Перспективи розвитку сфери журналістики», яка була опублікована у журналі організаторів заходу. А потім цей студент також вирішив відправити цю ж роботу на гуманітарну конференцію і вона також була повторно опублікована у збірнику матеріалів конференції.
3. Під час написання курсової роботи студент спеціальності 091 «Біологія» мав провести дослідження щодо росту рослин у тепличних умов, проте він полінувався і не до кінця провів дану роботу, тому у курсовій роботі написав вигадані результати.
4. Студенти 3-го курсу спеціальності «Медична справа» провели дослідження та апробацію нового знеболювального препарату і опублікували результати проведеної роботи та її результати. В той час студенти 2-го курсу, не вивчивши детально матеріали, використали ці результати у власних наукових статтях, неправильно вказавши побічні реакції знеболювального препарату на організм людини.
5. Викладач завчасно не повідомив студентів 1-го курсу про критерії оцінювання і під час виставлення

підсумкових балів за сесію некоректно виставив оцінки окремим здобувачам.

6. Данило написав реферат і у списку використаних джерел подав посилання на вигаданий інформаційний сайт.
7. Андрій, щоб не писати контрольну роботу самостійно, взяв готову роботу у одногрупника, змінивши лише титульний аркуш.
8. У розмові з одногрупниками ви поділилися планами та ідеями щодо підготовки індивідуального проєкту з дисципліни «Анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності». У день здачі готових робіт ваш одногрупник презентує проєкт, у якому зазначені ключові ідеї вашої роботи, і отримує найвищий бал.
9. Під час написання модульної контрольної роботи ваш одногрупник крадькома користується мобільним телефоном. Проаналізуйте ситуацію з точки зору принципів, правил та відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності.
10. Студентка 2-го курсу ретельно готувалася до семінарського заняття, проте, відчуючи значне хвилювання, не змогла аргументовано відповісти на запитання викладача. У той час як її одногрупник зробив вдалий висновок після її доповіді і отримав високий бал, адже, на думку одногрупників, він користується авторитетом у викладача.

- 11.** Науковий керівник готує науково-дослідну роботу замість студента. Проаналізуйте ситуацію з точки зору принципів, правил та відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності.
- 12.** На лабораторному занятті з хімії студенти виконували роботу, у ході якої потрібно згідно з результатами дослідження зробити математичні обрахунки. Андрій і Артем не були зацікавлені самим експериментом і не слідкували за процесом дослідження. У висновку лабораторної роботи написали вигадані обрахунки.
- 13.** Під час написання наукової роботи на тему «Нормативно-правовий акт» студентка зверталася до різних джерел. Одним із цих джерел став Закон України «Про нормативно-правовий акт», який було скасовано ще в 2001 році. Але на інших сайтах текст цього закону значиться як чинний. Студентка, оформлюючи список використаних джерел, вказує, що саме з цим законом вона ознайомила на сайті Верховної Ради України.
- 14.** На практичному занятті студенти отримали завдання опитати людей різного віку і роду занять щодо часу проведеного за переглядом відеороликів з тік току. Студенти вирішили не виконувати це завдання і подали неправдиві дані.

- 15.** Під час модульної контрольної роботи студентка 1 курсу Петро списував з інтернету інформацію, хоча викладач не дозволяв користуватися гаджетами, а лише власним конспектом.
- 16.** Після закінчення ЗВО Марина вирішила влаштуватися на роботу до знайомого за певну суму коштів, хоча інші претенденти на цю посаду, мали більший досвід роботи і кращу характеристику.
- 17.** Під час заняття виникла суперечка між молодим викладачем та студентом 4 курсу. Надалі викладач ставив низькі бали студентів, хоча відповіді були на достатньому і високому рівні.
- 18.** Викладач використовував лекційний матеріал іншого викладача без його відома, подаючи його як власну розробку.
- 19.** Після тривалої відсутності студента М. на заняттях у зв'язку з хворобою, викладач математики запропонував вирішити питання допуску до іспиту за 500грн.
- 20.** На практичних заняттях Оксана працювала незадовільно, систематично не виконувала домашні завдання, на заняттях відповідала дуже поверхнево, за що одержувала низькі бали. На запитання батьків про стан успішності відповідала, що викладач її недолюблює та проявляє щодо неї академічну недоброчесність.

ТЕМА 4. ПИСЕМНЕ НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ

Завдання: прочитайте уривки; передайте зміст прочитаного у науковому стилі.

Зразок:

Оригінал.

Десь о пів на першу в коридорі почувся брязкіт, і усміхнена жінка з ямками на щоках прочинила двері купе:

— Чогось бажаєте, дітки?

Гаррі, що зранку й ріски в роті не мав, скочив на ноги, а Ронові вуха знов почервоніли, і він пробурмотів, що має з собою сендвічі. Гаррі вийшов у коридор.

У Дурслі він ніколи не мав грошей на солодощі, а тепер, коли в кишенях бряжчали золоті та срібні монети, він був ладен купити стільки батончиків «Марс», скільки зможе донести, але жінка не мала тих батончиків. Натомість вона торгувала горошком на кожен смак «Берті Бот», жуйкою «Друбл», шоколадними жабками, пиріжками з гарбузом, тістечками з казана, локричними паличками та всілякими іншими чудернацькими виробами, яких Гаррі не бачив зроду. Намагаючись нічого не пропустити, він купив усього потрохи й заплатив жінці одинадцять срібних серпиків і сім мідних кнатів. Рон аж витріщив очі, коли Гаррі приніс те все до купе і вивалив на вільне місце.

— Голодний, мабуть?

— Як вовк, — признався Гаррі, надкусивши гарбузовий пиріжок.

Рон дістав великий згорток і розгорнув його. Там були чотири сендвічі. Він узяв один зі словами:

— Завжди вона забуває, що я не люблю копченого.

— Міняємось, — запропонував Гаррі, простягаючи пиріжок. — Ну?

— Та ти не захочеш його їсти, він такий сухий, — заперечив Рон. — Знаєш, — квапливо додав він, — їй завжди не вистачає часу: адже нас аж п'ятеро.

(Уривок з книги Дж. Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»)

Текст, трансформований у науковий стиль.

Суб'єкт досл

ідження – юнак віком 11-ти років – у процесі переміщення до місця майбутнього навчання потягом, отримав можливість продемонструвати оновлений фінансовий статус і сформувані навички купівлі товарів на прикладі кондитерських виробів: «горошок «Берті Бот», жувальна гумка «Друбл», «шоколадні жабки», пиріжки з гарбузом, локричні палички та інші вироби, смакові властивості яких досі не були протестовані.

Результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що тривале перебування у складних стосунках із членами родини (тіткою, дядьком, двоюрідним братом), що характеризуються відсутністю симпатії і підвищеним рівнем агресії, спрямованої на суб'єкт дослідження, посилили прагнення до формування дружних стосунків з оточуючими.

Завдання на самотійне опрацювання: ознайомтеся зі змістом уривків, передайте зміст прочитаного у науковому стилі.

1. Два роки тому Олена помітила, що взагалі перестала відпочивати. Була дуже нервова, зривалася, зациклювалася на певних думках. Ці думки брали над нею гору. Наприклад, їй здавалося, що якась людина робить щось погане щодо її організації. Олену це виводило з рівноваги на день, вона билася в істериці, ридала, не могла більше ні про що думати, крім як про цю людину та її дії.

Вона виявила, що, хоч і не припиняла працювати, але не могла робити це як слід. Починала плакати перед кожною найпростішою робочою дією, наприклад, перед відправкою листа. Весь час думала, що вона невдаха. А ще все, чим дівчина раніше займалася і горіла, втратило сенс.

2. «Я завжди легко відновлювалася. Що б не трапилось: встала й пішла. Зараз же мої нерви наче витончилися: я довго відходжу від кожного стресу. Наприклад, захищала нещодавно дипломну роботу. Ця подія вибила мене з колії на три дні, хоч захистилася я на відмінно. Ще я помітила, що мені стало важче думати про справи, зіпсувалася пам'ять, я стала дуже дратівлива».

3. В неділю вранці перед службою Мотря Довбишівна прибиралась до церкви. Вона принесла з хижки зав'язані в хустці квіти та стрічки і розсипала їх по столі, застеленому білою скатертю; принесла й поставила на лаві червоні сап'янці. Довбишівна сіла на круглому дзиґликові коло стола, а подруга-сусіда наділа Мотрі на голову кибалку, вирізану з товстого паперу, схожу на вінок; на кибалку, над самим лобом, поклала вузьку стрічку з золотої парчі, а потім клала стрічки одну вище од другої так, що над лобом було видно пружок од кожної стрічки. Всю кибалку кругом і всі коси вона обтикала квітками з червоних, зелених, синіх і

жовтих вузеньких стьожок. За вуха вона позатикала пучки дрібненького барвінку, качурині кучері та павині пера і потім розстелила по спині двадцять довгих кінців стрічок до самого пояса.

— Нащо це ти, Мотре, так прибираєшся? — спитала в неї мати. — Тепер же не велике свято. Нащо ти надіваєш всі квітки та стрічки?

— Та коли залежались у скрині. Хочу трохи провітрить, — сказала Мотря, але в неї була зовсім інша думка. Карпо обіцяв для неї найняти музики. Вона сподівалась побачитися з ним у церкві.

(Уривок з твору І.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я»)

4. Герасим (лічить гроші). Хочу свинку і кнурця купити у Пузиря, — хвалять завод... (Перелічивши, ліче другий раз.) Що то гроші, куме! Свині завідські, коні завідські, вівці завідські... (Дає гроші.)

Савка. І де вони набрали таку силу грошви? Вже, куме, хоч ви мені що хочете кажіть, а я знаю, що більше нігде було достать грошей, тільки од нечистого. Їх дід, кажуть, знався з нечистим, він як умирав, то доти не вмер, поки стелю не розібрали.(Хова гроші.)

Герасим. То було колись. А тепер, куме, такі люде понаставали, що чорт, не при хаті згадуючи, боїться і носа показати меж них. Так, хіба зведе дурну дівку з чужим чоловіком, поскоромить яку непутящу молодицю з недолітком, посварить батька з сином, зведе на бійку приятелів, а щоб він узяв у розумного чоловіка душу і за це дав йому грошей? Шкода: і душі не візьме, і грошей не дасть, бо чоловік його обмане... Тільки вдариться до доброго аблаката, то той таку машину підведе, що у чорта очі на роги

повилазять. Ні, куме, тепер не ті часи...(Таїнствено.) Люде самі уміють робить гроші краще від чорта.

Савка. Тобто фальшиві?

Герасим (озирається, запира двері.) Еге. Та ще й які гроші. В вік вічний не розбереш, чи вони фальшиві, чи вони настоящі.

Савка. Не віряться мені, щоб такі гроші були. Я пам'ятаю, як один панок наробив фальшивих грошей, аж з Варшави привозив майстрів, а тільки випустив, зараз і піймався.

Герасим. Ну, а якби були такі гроші, що всяке прийме, то ви б згодились достать таких грошей.

Савка. Я? З охотою. Коли люде багатіють, то чом же нам не попробувать щастя... Надокучили прокляті злидні!... Тільки горе моє — грошей нема; а без грошей же не достанеш і фальшивих бумажок. Та й де вони є отакі, як це ви кажете?

Герасим. Є... є... куме... Та ви зараз від мене прийняли на десять рублів фальшивих бумажок.

(Уривок з твору І. Карпенка-Карого «Сто тисяч»)

5.— А-а-а... Це ви, професоре!?. А я думала, хто це тут товчеться... Боже ж мій! І чого це ви так утруждаєте себе, тиняючись у таку хлягозу?! Старенькі люди спочивають...

Все це Ата проговорила в сіни в обличчя лисому, але зовсім не старому ще, кремезному мужчині в рогових окулярах, перегородивши йому дорогу й тримаючись за клямку дверей. Вихований чоловік, з глибоко розвиненим почуттям власної гідності й з крихтою елементарної мужської гордості від такої зустрічі, від таких дівочих кпинів мусив би негайно повернути голоблі й щезнути, яко дим. Але названий "професором" був не з таких. З олімпійським

спокоєм на виду (професор удав, що не почув Атиних слів узагалі), дивлячись на дівчину своїми захованими за окуляри оченятами, обходячи ними ставну дівочу постать в убогому халатику, професор рішуче заносив ногу через поріг до кімнати:

— Можна?!

Це не було запитання, вияв чемності й вихованості, це був своєрідний ультиматум — досить-таки недвозначна й рішуча вимога пошани до старшої й «великої» людини, що має чин «професора» й носить той чин, як олень роги.

Ата з досадою поморщилась, але вже не могла професорові перешкодити. Не гримнути ж їй справді дверима або не хапати ж їй цього невихованого мудреця за поли та виштовхувати геть. А мудрець (він таки з вигляду мудрець, пиховитий, самовпевнений, з кутиками уст донизу) уже переступив поріг.

(Уривок з твору І.Багряного «Маруся Богуславка»)

6. Над беердеєм з'явився хтось у плямистому комбінезоні з потужним мегафоном на грудях. І ви почули його металевий, спотворений мегафоном голос:

— Дорогі друзі! Панове товариство! Братове і сестри! Я радий вас вітати на початку другого дня нашого божевільного дійства. Я — це головний режисер-постановник свята Павло Мацапура. Гадаю, всім вам сподобався цей досить гострий і непередбачуваний жарт, цей гепенінг, учасниками якого ви ненароком стали. Сподіваюся, ніхто з вас не почувається ображеним чи потерпілим. Зрештою, в програмі було обіцяно сюрпризи. За дві години запрошую всіх на святковий

ярмарок. На цьому можете розходитись і продовжувати забави. В масових сценах були задіяні актори молодіжного та експериментального театрів. Подякуймо ж їм за досконалу гру нашими гарячими оплесками!

І всі ви, що стояли спинами до сонця, шалено заплескали в долоні, ви плескали й плескали й не могли зупинитися, аж поки не заболіли руки, але ви все плескали, а офіцер і солдати розкланювалися. Мацапура зістрибнув з машини і, теж розкланюючись під оплески й вигуки "браво", попрямував у ваш бік. Він був просто геніальний, він сяяв, сяяли його окуляри, зуби, сяяли його чоботи. Він упізнав вас ще здалеку, помахав рукою й підтюпцем побіг до вас.

(Уривок з твору Ю.Андруховича «Рекреації»)

ТЕМА 5. НАУКОВИЙ ПОШУК. ВЕРИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ З ДЖЕРЕЛАМИ

Кейс 5.1.

У процесі написання тез доповіді про емоційний інтелект студент 1-го курсу спеціальності 053 «Психологія» розпочав пошук інформації з мережі «Інтернет». Відібрав інформацію з сайту Інституту розвитку емоційного інтелекту, потім додав цікаву інформацію з вікіпедії, вподобав статтю з сайту «Українська правда» під назвою «Що таке емоційний інтелект, і як він впливає на життя», виписав трактування поняття «Емоційний інтелект» з сайту психологічної студії «Сенс» і на завершення доповнив роботу інформацію з книги Д.Гоулмана «Емоційний інтелект».

Аналіз кейсу:

- 1) визначення суб'єктів ситуації: студент 1-го курсу;
- 2) визначення місця та часу описаної події: заклад вищої освіти;
- 3) виділення проблеми кейсу: використання ненаукових джерел у науковій роботі; недостатній рівень знань щодо наукового пошуку і верифікації наукових джерел;
- 4) застосування методу «мозковий штурм» для добору способів вирішення проблеми;
- 5) аналіз наслідків прийняття рішення: подання тези до збірника наукових праць з використанням матеріалом, що не відповідає вимогам до робіт такого виду; пере направлення роботи на доопрацювання або цілковита відмова у прийомі до друку; загроза фаховій репутації наукового керівника і ЗВО в цілому;
- 6) рішення проблеми: повторно прослухати лекцію «Науковий пошук. Верифікація джерел. Організація і методика роботи з джерелами»; звернутися за консультацією до наукового керівника;
- 7) висновки.

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. Курсант 2-го курсу підготував реферат, зазначивши список використаних джерел таким чином:

1. Пожежний інвентар
<https://pojsnab.com.ua/ukr/pozhezhniy-%C3%ADnventar/pozhezhniy-inventar/>
 2. БУДОВА ТА ЕКСПЛУАТАЦІЯ ПОЖЕЖНОЇ ТЕХНІКИ І ОБЛАДНАННЯ. І.М. Неклонський. НУЦЗУ, 2019.
 3. ДСТУ 2273:2006 «Протипожежна техніка. Терміни та визначення основних понять».
 4. Протипожежна та аварійно-рятувальна техніка: курс лекцій. / Укладачі: С.А. Виноградов, А.Я. Калиновський, В.Г. Баркалов. – Х.: НУЦЗУ, 2017. – 283 с.
 5. Наказ "Про затвердження Положення про лісові пожежні станції" від 28.12.2005 N 526
<https://ips.ligazakon.net/document/TM028362>
2. Для написання наукової статті курсантка 1-го курсу використала матеріал з двох джерел:
- А) ТОВ «ПК "ПОЖМАШИНА» – український виробник протипожежної, аварійно-рятувальної та спеціалізованої техніки. Промислова компанія «Пожмашина» почала свою діяльність в 1927 році – з тих пір сформувала широку лінійку техніки, в якій потребують рятувальники під час ліквідації надзвичайних ситуацій. Ще за радянських часів заводу вдавалося виробляти близько 600 одиниць техніки на рік, в тому числі і для експорту в різні країни. Наше виробництво – це передові технології, високоточне обладнання і максимально автоматизовані процеси. Конструкторське бюро нашого підприємства забезпечує фонд вітчизняного машинобудування інноваційними розробками.

Б) УДК 614.843

**ПОЖЕЖНІ АВТОЦИСТЕРНИ З МОТОПОМПАМИ В
ЯКОСТІ ОСНОВНИХ НАСОСНИХ УСТАНОВОК**

Руслан МЕЛЬНИК, канд. техн. наук, доцент, Ольга

МЕЛЬНИК, канд. техн. наук, ст. наук. співроб.,

Павло ЛЕВЧЕНКО,

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв

Чорнобиля НУЦЗ України

Пожежно-рятувальні автомобілі є важливою складовою системи забезпечення пожежної безпеки населення та територій. Ці автомобілі використовуються для транспортування рятувальників, вогнегасних речовин та пожежно-технічного оснащення до місця виникнення пожежі чи іншої надзвичайної ситуації [1]. Варто зазначити, що останнім часом з'являється все більше зразків легких пожежних автоцистерн з мотопомпами.

Важливою особливістю таких автомобілів є встановлення пожежної мотопомпи в якості основної насосної установки. Це дозволяє забезпечити швидкий доступ до джерел води та швидко запуснути насосну систему для подачі води до місця пожежі. Переваги таких пожежних автоцистерн полягають у їх високій маневреності, швидкості та мобільності.

3. У списку використаних джерел покликання на електронні ресурси оформлено такими способами:

1) Кутова Т. В. Причини підліткових суїцидів. URL : <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN21/13ktvvsn.pdf>

2) Цілінко І.О. Теоретичний аналіз емоційної саморегуляції особистості [Електронний ресурс]. – URL : <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/8F.pdf>

3) <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a8e1fb07-ccb8-4808-bfd5-c35f9f113410/content>

4) СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА: ПРОТОКОЛ БЕЗПЕКИ ПРИ СУЇЦИДАЛЬНІЙ ПОВЕДІНЦІ ПІДЛІТКІВ

[https://lib.iitta.gov.ua/727588/1/237585-](https://lib.iitta.gov.ua/727588/1/237585-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-556523-1-10-20211017%20(1).pdf)

[%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-](https://lib.iitta.gov.ua/727588/1/237585-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-556523-1-10-20211017%20(1).pdf)

[556523-1-10-20211017%20\(1\).pdf](https://lib.iitta.gov.ua/727588/1/237585-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-556523-1-10-20211017%20(1).pdf)

ТЕМА 6. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ НАУКОВОЇ РОБОТИ НА НАЯВНІСТЬ ЗАПОЗИЧЕНЬ

Кейс 6.1.

Студент 3-го курсу у процесі підготовки курсової роботи вирішив приховати плагіат, вдавшись до маніпуляцій. З метою уникнення збігу п'яти слів, які спеціалізована програма перевірки наукових робіт (Unicheck, Strike Plagiarism) «сприйме» за подібність, т.б. плагіат, студент між окремими словами замість пробілів надрукував букви і змінив їхній колір на білий. Візуально текст лишився читабельний, без видимих змін.

Аналіз кейсу:

- 1) визначення суб'єктів ситуації: студент 3-го курсу, адміністратор спеціалізованої системи Unicheck або Strike Plagiarism;
- 2) визначення місця та часу описаної події: заклад вищої освіти;
- 3) виділення проблеми кейсу: академічне шахрайство, фальсифікація даних;
- 4) застосування методу «мозковий штурм» для добору способів вирішення проблеми;
- 5) аналіз наслідків прийняття рішення;
- 6) рішення проблеми: повторно ознайомитися з правилами та вимогами Кодексу академічної доброчесності; доопрацювати роботу, уникаючи фальсифікацій; прослухати лекцію про академічну доброчесність у ЗВО; проконсультуватися з науковим керівником щодо організації самостійної роботи у процесі проведення наукового дослідження та оформлення його результатів;
- 7) висновок.

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. Задля зниження відсотку спід падінь під час перевірки наукової роботи за допомогою спеціалізованої програми Unicheck, Роман у вільний простір сторінки додав текст, максимально зменшивши розмір шрифту і змінивши колір цього фрагменту на білий. Таким

чином, загальна кількість символів зростає, а відсоток запозичень становив менше 30 допустимих відсотків.

2. Щоб уникнути збігу 5 слів поспіль у заздалегідь відомому випадку плагіату, Максим змінив на клавіатурі розкладку з української на англійську і в окремих словах замінив схожі букви (о, і, е, а, р тощо).
3. Після проведеної перевірки курсової роботи на наявність запозичень за допомогою спеціалізованої програми Unichesk Олена отримала протокол перевірки, де відсоток співпадінь становив 35%. Щоб знизити цей результат студентка завантажила картинку і зробивши її прозорими, розмістила за текстом.
4. Перевірка дисертаційної роботи здійснювалася виключно відносно репозитарію ЗВО. За попередньому захисті було виявлено 47,9 % подібності з раніше захищеними роботами інших авторів.
5. За день до захисту кваліфікаційної роботи здобувач надсилає роботу адміністратору програми Unichesk на перевірку. Наступного дня на пошту надходить висновок перевірки, де значиться 51% схожості з кваліфікаційною роботою, представленою на захист минулого року.

ТЕМА 7. КУЛЬТУРА УСНОЇ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. Під час наукового семінару один з доповідачів на зауваження щодо предмету дослідження відповів: «Це Ваша думка і вона різниться з моєю. У дослідженні акцент було здійснено на психологічні умови соціалізації молоді, що вважаю абсолютно правильним».
2. Наукова конференція розпочалася з вітального слова модератора заходу: «Дорогі колеги, гості конференції і всі присутні, радий вітати вас на цьому чудовому міроприємстві! Сьогодні на протязі дня вас чекає багато цікавих доповідей, гарячі дискусії і полеміки. Пропоную розпочати наш захід з виступу першого доповідача – пана Іваненка».
3. Вашій увазі пропонуються результати наукового дослідження філологині, докторки філологічних наук, професорки кафедри мовознавства вельмишановної Олени Петрівни Кравець.
4. Автори монографії висловлюють подяку шановному панові Василенку за критичні зауваження та слушні поради щодо вдосконалення методів діагностування вищезазначених явищ.

5. Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач повідомив комісії, що не згоден із запропонованими зауваженнями, оскільки витратив понад місяць на підготовку роботи і вважає подібні слова «придирками».
6. Студентці 2 курсу доручили зустрічати гостей наукового семінару і проводити в конференц-зал. Дівчина широко усміхалася гостям і повідомляла: «Вам туди, прямо, потім повернете ліворуч і побачите коричневі двері з табличкою «Конференц-зал».

ТЕМА 8. МИСТЕЦТВО ПРЕЗЕНТАЦІЇ НАУКОВОЇ (ТВОРЧОЇ) РОБОТИ

***Завдання на самостійне опрацювання:** проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.*

1. Студента Ірина підготувала на семінарське заняття презентацію на 25 слайдів, подавши текст 14-м розміром шрифту, при цьому поява кожного речення супроводжувалася ефектом появи «Випливання».
2. На практичне заняття з історії Олег підготував презентацію у сучасній програмі Canva, однак на комп'ютері, що знаходиться в аудиторії, формат не «читається».

3. Слайд презентації:

«ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА – НЕВІДКЛАДНІ ДІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ВРЯТУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ У НЕВІДКЛАДНОМУ СТАНІ ТА МІНІМІЗАЦІЮ НАСЛІДКІВ ВПЛИВУ ТАКОГО СТАНУ НА ЇЇ ЗДОРОВ'Я. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА – МЕДИЧНА ДОПОМОГА, ЯКА ПОЛЯГАЄ У ЗДІЙСНЕННІ МЕДИЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ НЕВІДКЛАДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ, ДІАГНОСТИЧНИХ ТА ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ВРЯТУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ У НЕВІДКЛАДНОМУ СТАНІ ТА МІНІМІЗАЦІЮ НАСЛІДКІВ ВПЛИВУ ТАКОГО СТАНУ НА ЇЇ ЗДОРОВ'Я».

4. Під час виступу доповідач повідомляв інформацію, що була представлена на слайдах, слово в слово.
5. Для підготовки презентації на тему «Чинники віктимізації» студент 3 курсу використав шаблон 'Party time'.
6. На одному зі слайдів презентації Максим розмістив відеоролик тривалістю 10 хвилин. Після завершення оформлення хлопець зберіг презентацію у форматі pdf.

ТЕМА 9. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ. МОРАЛЬНА ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ КОПІРАЙТУ

***Завдання на самостійне опрацювання:** проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.*

1. За повторну подачу проєктного дослідження з високим відсотком запозичень, викладач призначив здобувачеві вищої освіти додаткові контрольні заходи (додаткові індивідуальні завдання і тести).
2. Викладачі ЗВО порушили Кодекс академічної доброчесності, а саме вдалися до самоплагіату у наукових публікаціях, на що завідувач кафедри призначав проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, авторами яких є порушники; а також відкриття з друку робіт, авторами яких є порушники.
3. Студентка 2 курсу претендувала на стипендію, однак кількість її наукових публікацій була недостатньою, тому вона вирішила повторно подати тези, опубліковані минулого року. Після виявленого і доведеного факту самоплагіату Комісія з академічної доброчесності призначала такий вид академічної

відповідальності: виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії.

ТЕМА 10. АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ. УНІВЕРСИТЕТ ЯК ОСЕРЕДОК ПІДГОТОВКИ І ВИХОВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ ЧЕСТІ І ТОЛЕРАНТНОСТІ. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Завдання на самостійне опрацювання: проаналізуйте запропоновані ситуації відповідно до поданої вище схеми аналізу кейсу.

1. Студенти 2-го курсу помітили у переліку вибірових дисциплін цікаві, на їхню думку навчальні дисципліни, однак вибір їм не було надано. У розкладі вже значилася інша дисципліна.
2. Викладач запропонував студентам взяти участь у підготовці і оформленні навчальних матеріалів, що використовуються під час семінарських занять, виявити власні творчі здібності та вміння працювати з гаджетами, оскільки він не настільки добре володіє сучасними технологіями, як молоді люди.
3. Студенти 1-курсу прослухали лекцію про важливість дотримання академічної доброчесності у процесі навчально-наукової діяльності, зміцнення іміджу ЗВО та встановленні довіри до результатів навчальної і наукової (творчої) діяльності.

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна культура – система цінностей, норм, правил, зразків поведінки, принципів спілкування, які регулюють діяльність учасники освітнього процесу та визначають принципи взаємовідносин між ними та із зовнішнім середовищем в освіті й науці.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства під іменем особи, яка не брала участі в їх створенні.

Агрегування чи доповнення даних – суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію.

Відповідальність – принцип академічної доброчесності, що передбачає сумлінне виконання взятих на себе зобов'язань, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним учинкам, негативному впливу інших осіб, здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності.

Довіра – принцип академічної доброчесності, що полягає в існуванні в університетському середовищі атмосфери взаємної довіри, що заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці й творчості, вільному продукуванню нових ідей, створенню середовища неприпустимості привласнення

результатів діяльності інших чи підірвання репутації учасника освітнього процесу.

Дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт.

Законність – принцип академічної доброчесності, що полягає у дотримання у своїй діяльності учасниками освітнього процесу норм чинних нормативно-правових актів України, в тому числі нормативно-правових актів, чинних в Університеті, а також стимулювання до цього інших.

Інтелектуальна власність – це результати інтелектуальної, творчої діяльності людини у виробничій, науковій, літературній, художній та інших сферах, права на які охороняються законом.

Кодекс академічної доброчесності академічної установи/закладу освіти (положення про академічну доброчесність, етичний кодекс, кодекс академічної етики, кодекс академічної поведінки, кодекс честі тощо) – це внутрішній документ, що визначає загальну філософію функціонування установи/закладу, віддзеркалює та захищає сформовані в ньому позитивні культурні традиції, підтримує цінності доброчесності колективу, прописує бажану і небажану поведінку членів спільноти, етичні орієнтири, принципи, що допомагають саморегулюванню академічного середовища, визначає санкції за їх порушення.

Наукова етика – сукупність установлених та визнаних академічною спільнотою норм і правил поведінки працівників, зайнятих у сфері наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності; якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством та відповідним стандартам вищої освіти.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти науково-педагогічними працівниками.

Неправомірна вигода – надання, отримання чи пропозиція щодо надання (отримання) учасником освітнього процесу коштів, майна, переваг, пільг чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

Несанкціонована співпраця – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншій особі в здійсненні акту академічної нечесності, а також виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів.

Неспроможність ідентифікувати порушення академічної доброчесності та протистояти цим порушенням – це фіксування та встановлення відповідних порушень зовнішніми суб'єктами забезпечення якості згідно з визначеними процедурами у випадках, коли заклад освіти або установа відмовилися у розгляді відповідної інформації про порушення академічної доброчесності або розгляд відбувся і факт порушення не був встановлений, або факт порушення було встановлено, але передбачені Законом та (або) внутрішніми правилами закладу освіти (установи) види покарань не застосовувалися.

Об'єкти авторського права – це виражені у будь-якій об'єктивній формі й втілені будь-яким способом літературні, художні та інші твори, які є результатами творчої діяльності автора та охороняються законом не залежно від факту їхнього оприлюднення чи державної реєстрації, ступеня завершеності, призначення, цінності, жанру, обсягу чи мети.

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Партнерство – принцип академічної доброчесності, що полягає у зорієнтованості на співпрацю та партнерську взаємодію з метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним учинкам, негативному впливу інших осіб.

Повага – принцип академічної доброчесності, що полягає у виявленні поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу, а також розуміння нових, різносторонніх, іноді протилежних думок та ідей, уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади.

Право інтелектуальної власності – це система правових норм, які регулюють суспільні відносини у сфері створення, використання, охорони та захисту результатів інтелектуальної, творчої діяльності.

Правонаступники – особи, які отримали права інтелектуальної власності на підставі передавального акту або розподільчого балансу, цивільного договору тощо.

Прозорість та інформаційна відкритість – принцип академічної доброчесності, що полягає у наданні будь-якої інформації, що стосується освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності Університету, учасникам освітнього процесу, крім тієї, доступ до якої обмежено законодавством.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Спадкоємці – особи, котрі успадкували майнові права інтелектуальної власності за законом чи заповітом.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Справедливість – принцип академічної доброчесності, що ґрунтується на неупередженому ставленні учасників освітнього процесу один до одного, об'єктивному, прозорому та незалежному оцінюванні результатів навчальної та дослідницької діяльності.

Суб'єктивне право інтелектуальної власності – це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом.

Схожість тексту – відсоткове співвідношення обсягу тексту, який дослівно або частково співпадає з інформацією, оприлюдненою в інших джерелах, із загальним обсягом роботи. Високий (понад 5 %) рівень схожості академічного тексту з іншим джерелом може свідчити про наявність плагіату або інших форм порушення академічної доброчесності.

Творець (автор чи винахідник) – це фізична особа (людина), яка в результаті своєї інтелектуальної, творчої діяльності створила інтелектуальний продукт і внаслідок цього має на нього суб'єктивні права інтелектуальної власності.

Унікальність тексту – відсоткове співвідношення обсягу тексту, який не співпадає з інформацією, оприлюдненою в інших джерелах, із загальним обсягом роботи.

Фабрикація – це наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо; посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело; приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.

Фальсифікація – це необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи

додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо); наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування; наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок.

Чесність – принцип академічної доброчесності, що полягає у недопущенні будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки в навчальній і науковій діяльності.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

ДОДАТКИ
Додаток А
КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
Національного університету цивільного захисту України

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України (далі – Кодекс) установлює загальні принципи, правила академічної доброчесності та етичної поведінки, якими мають керуватися здобувачі вищої освіти, наукові та науково-педагогічні працівники (далі – учасники освітнього процесу) Національного університету цивільного захисту України (далі – Університет) під час навчання, провадження науково-педагогічної, творчої діяльності, а також визначає політику і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в Університеті, відповідальність за порушення академічної доброчесності. Кодекс розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Бухарестської декларації етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі, Етичного кодексу вченого України, Статуту Національного університету цивільного захисту України, Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України, Порядку організації служби та забезпечення внутрішнього порядку в Університеті та інших нормативно-правових актів, чинних в Університеті.

Метою Кодексу є:

- забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті;
- формування академічних цінностей та високої академічної культури в учасників освітнього процесу;
- утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності та відповідальності;
- забезпечення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- розвиток права учасників освітнього процесу на академічну свободу та права Університету на інституційну автономію;
- підвищення позитивного іміджу та ділової репутації Університету в вітчизняному та європейському освітніх просторі.

1.1.У цьому Кодексі терміни і поняття вживаються в такому значенні:

академічна доброчесність – сукупність етичних принципів і визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

академічна культура – система цінностей, норм, правил, зразків поведінки, принципів спілкування, які регулюють діяльність учасники освітнього процесу та визначають принципи взаємовідносин між ними та із зовнішнім середовищем в освіті й науці;

наукова етика – сукупність установлених та визнаних академічною спільнотою норм і правил поведінки працівників, зайнятих у сфері наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності; якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством та відповідним стандартам вищої освіти;

якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

1.2. Дотримання норм цього Кодексу є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу як на території Університету, так і поза ним.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Принципами академічної доброчесності є:

- чесність – недопущення будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки в навчальній і науковій діяльності;
- справедливість – неупереджене ставлення учасників освітнього процесу один до одного, об'єктивне, прозоре та незалежне оцінювання результатів навчальної та дослідницької діяльності;
- довіра – існування в університетському середовищі атмосфери взаємної довіри, що заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці й творчості, вільному продукуванню нових ідей, створенню середовища неприпустимості привласнення результатів діяльності інших чи зашкодження репутації учасника освітнього процесу;

- повага – виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу, а також розуміння нових, різносторонніх, іноді протилежних думок та ідей, уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади;
- партнерство – зорієнтованість на співпрацю та партнерську взаємодію з метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним учинкам, негативному впливу інших осіб;
- відповідальність – сумлінне виконання взятих на себе зобов'язань, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним учинкам, негативному впливу інших осіб, здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності;
- прозорість та інформаційна відкритість – надання будь-якої інформації, що стосується освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності Університету, учасникам освітнього процесу, крім тієї, доступ до якої обмежено законодавством;
- законність – дотримання у своїй діяльності учасниками освітнього процесу норм чинних нормативно-правових актів України, зокрема нормативно-правових актів, чинних в Університеті, а також стимулювання до цього інших.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності та неприйнятними для всіх учасників освітнього процесу Університету порушеннями академічної доброчесності вважаються:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства під іменем особи, яка не брала участі в їх створенні;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- академічне шахрайство:

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, навушники, телефони, планшети тощо);
- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів і наступне використання їх в роботі;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- придбання або отримання виконаних на замовлення академічних текстів у інших осіб та подання їх як власних результатів навчальної та/або наукової діяльності;
- підробка підписів у офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- здавання різними особами робіт з однаковим змістом;
- неправомірна вигода – надання, отримання чи пропозиція щодо надання (отримання) учасником освітнього процесу коштів, майна, переваг, пільг чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі;
- несанкціонована співпраця – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншій особі в здійсненні акту академічної нечесності, а також виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти науково-педагогічними працівниками.

3. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

3.1. Гідним для всіх учасників освітнього процесу Університету є:

- дотримуватися вимог законодавства України, Статуту Університету,

- Порядку організації служби та забезпечення внутрішнього порядку в Університеті цього Кодексу, а також – нормативно-правових актів Університету;
- дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки;
- відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно й сумлінно виконувати необхідні навчальні та дослідницькі завдання;
- своєю діяльністю сприяти збереженню, розвитку і популяризації освітніх та наукових традицій і цінностей Університету, а також – примноженню традицій та позитивної репутації Університету;
- не чинити правопорушень, сприяти запобіганню й викоріненню різних видів порушень іншими особами в навчальній, викладацькій, науковій та інших видах діяльності, бути нетерпимими до них;
- поважати права і свободи людини, честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;
- спілкуватися в університетському середовищі державною мовою, піклуватися про культуру власної мови та мови здобувачів освіти чи колег;
- не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, такою, що ображає людину або може завдати шкоди репутації Університету;
- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти, підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві;
- вести здоровий та активний спосіб життя, дотримуватися правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним;
- допомагати учасникам освітнього процесу, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- підтримувати чистоту й порядок на території Університету, дбайливо ставитися до майна та ресурсів Університету.

3.2. Кожен здобувач вищої освіти у своїй навчальній діяльності повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу), сумлінно та вчасно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами та переведенням на індивідуальний графік навчання;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- активно займатися самостійною роботою: знаходити інформацію з перевірених джерел; додатково опрацьовувати нову літературу та Інтернет-ресурси,
- вказані в методичних рекомендаціях науково-педагогічних працівників;
- не допускати плагіату у своїх роботах, посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому;
- поважати право інтелектуальної власності, наукові та навчальні здобутки інших;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- дотримуватися правил ділового етикету у поведінці та норм культури спілкування у комунікації з усіма учасниками освітнього процесу в Університеті;
- поважати думки інших здобувачів вищої освіти, уміти вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору;
- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- не використовувати та запобігати використанню з боку інших здобувачів вищої освіти службових або родинних зв'язків для отримання нечесної переваги в навчальній діяльності.

3.3. Кожен науковий і науково-педагогічний працівник у своїй діяльності повинен дотримуватися моральних норм правил етичної поведінки, наукової етики та принципів академічної доброчесності, а саме:

- забезпечувати якість викладання на високому науково-теоретичному й методичному рівнях навчальних дисциплін відповідної освітньої програми;
- доносити до здобувачів вищої освіти достовірну наукову інформацію, сприяти їх творчій активності та становленню громадянської позиції;
- постійно підвищувати свій професійний рівень, використовувати у науково-педагогічній діяльності інноваційні педагогічні технології та інформаційно-комунікаційні засоби навчання, а також – сучасні й достовірні джерела інформації;
- керуватися принципами об'єктивності та прозорості під час оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти;
- нести персональну відповідальність за чесну та об'єктивну оцінку навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю;
- приходити на всі заняття вчасно і не залишати аудиторію передчасно, використовувати ефективно академічний час для досягнення результатів навчання, визначених у робочій програмі навчальної дисципліни;
- грамотно складати методичні вказівки й рекомендації з організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з вивчення начальних дисциплін,
- вказуючи наявні новітні надходження літератури та Інтернет-ресурси, надавати якісні консультації здобувачам вищої освіти у відведений для методичної роботи робочий час;
- надавати достовірну інформацію про власну науково-педагогічну та творчу діяльність;
- контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- поважати думку кожного здобувача вищої освіти, заохочувати й надавати всім рівні можливості під час обговорення дискусійних питань;
- дотримуватися принципів світськості й віротерпимості в освітньому процесі;
- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- бути взірцем найвищої інтелігентності, дотримуватися норм культури спілкування в процесі комунікації зі здобувачами вищої освіти, колегами та гостями Університету;
- для запобігання конфлікту інтересів, пов'язаного з неакадемічним характером відносин, уникати двозначних відносин зі здобувачами вищої освіти, зокрема: прямого чи непрямого отримання подарунків або послуг від здобувачів вищої освіти в обмін на дії та рішення, що належать до компетенції науково-педагогічного або наукового працівника; обговорення професійних, особистих якостей співробітників чи учасників освітнього процесу; намірів установити інтимні стосунки.

3.4. Дотримання етичних норм та принципів академічної доброчесності у науковій діяльності усіма учасниками освітнього процесу передбачає:

- спрямовувати свої зусилля на подальше застосування отриманих знань задля блага людства, збереження навколишнього середовища та найбільш економічно обґрунтованого використання природних ресурсів;
- сприяти розповсюдженню наукових знань і протидіяти поширенню
- псевдонаукових теорій, хибних концепцій та уявлень;
- нести відповідальність за наслідки своєї наукової діяльності, протидіяти
- отриманню результатів, що суперечать принципам академічної доброчесності й можуть завдати шкоди;
- дотримуватися найвищих професійних стандартів планування та проведення наукових досліджень;
- забезпечувати принципову чесність і прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви нечесної поведінки, рішуче викривати факти плагіату й інших форм порушень авторського права;
- визнавати міжнародні та національні правові норми щодо авторських прав, обов'язково посилатись на джерела інформації в разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- надавати достовірну інформацію про результати власних наукових досліджень;

- протидіяти конформізму, нести персональну відповідальність за чесну та об'єктивну оцінку наукових робіт та дисертацій;
- захищати свободу наукової думки, засуджувати цензуру щодо наукової творчості;
- визнавати творчий внесок кожного з авторів дослідження, що проводилося колективно, не включати до списку авторів осіб, які не мали відношення до отримання наукових результатів.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

- недотримання норм Конституції та законодавства України про освіту, а також нормативно-правових актів Університету;
- навмисне перешкоджання навчальній, науковій, науково-педагогічній чи творчій діяльності;
- запізнення або пропуски навчальних занять чи роботи без поважної причини;
- вживання наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та паління на території Університету й гуртожитків;
- принесення в Університет зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть нашкодити життю та здоров'ю людини;
- прояви різних форм агресії проти інших, сексуальні домагання;
- участь в азартних іграх під час освітнього процесу та на робочому місці;
- поширення неправдивої та компрометуючої інформації про учасників освітнього процесу;
- перевищення повноважень під час навчання, науково-педагогічної та творчої діяльності або проведення наукових досліджень;
- використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій та творчій діяльності;
- ведення в Університеті політичної, релігійної чи іншої пропаганди, а також примус до сповідання або відмови сповідувати релігії під час навчання та творчої діяльності, до участі в релігійних обрядах і святах, участі в діяльності й заходах релігійних об'єднань і об'єднань, діяльність яких спрямована на розповсюдження ідеології;

- використання символіки Університету або його структурних підрозділів у заходах, не пов'язаних із діяльністю Університету;
- завдання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі Університету;
- недотримання правил співжиття на території гуртожитків Університету, порушення дисципліни, допущення непристойної поведінки на території Університету чи гуртожитків.

4. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Дотримання принципів і правил академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету, яка регламентується Положенням про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості).

4.2. Університет забезпечує проведення комплексу заходів, які мають на меті забезпечити виконання принципів і правил академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу та протидіяти будь-яким проявам академічної недоброчесності. План заходів затверджується щорічно рішенням вченої ради Університету.

4.3. Реалізація політики академічної доброчесності Університету здійснюється через:

- діяльність Комісії академічної доброчесності Університету;
- створення і функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- посилення заходів щодо боротьби зі списуванням здобувачами вищої освіти під час виконання різних типів завдань;
- протидію будь-яким проявам неправомірної вигоди;
- інформування на веб-сайті Університету та в соціальних мережах про заходи щодо забезпечення принципів та правил академічної доброчесності;
- проведення тренінгів семінарів та інших заходів для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній недоброчесності;

- формування умов для розвитку взаємної довіри й поваги та партнерства між учасниками освітнього процесу;
- участь Університету в Проекті сприяння академічної доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project), що реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти в партнерстві із МОН України та за підтримки Посольства США та інших проектах сприяння академічної доброчесності в Україні;
- вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти щодо реалізації принципів і правил академічної доброчесності в освітньому середовищі.

4.4. Кожен учасник освітнього процесу несе відповідальність за дотримання принципів і правил академічної доброчесності в навчальній, творчій та науковій діяльності. Кожен учасник освітнього процесу мусить реагувати на порушення або спроби порушень принципів і правил академічної доброчесності іншими особами, зокрема:

- вказувати учасникам освітнього процесу на неприпустимість здійснення нечесної поведінки в навчальній, науковій та творчій діяльності;
- повідомляти керівництво Університету, його структурні підрозділи або органи студентського самоврядування, в тому числі письмово, про порушення особами правил академічної доброчесності;
- звертатися до Комісії академічної доброчесності Університету з метою розгляду порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та притягнення їх до відповідальності.

4.5. Питання щодо дотримання учасниками освітнього процесу принципів і правил академічної доброчесності щосеместру розглядаються на засіданнях вченої ради Університету, вчених рад структурних підрозділів, студентської ради Університету, студентських рад структурних підрозділів та засіданнях кафедр.

4.6. Контроль за дотриманням науковими і науково-педагогічними працівниками принципів і правил академічної доброчесності здійснюють начальники (завідувачі) відповідних кафедр та керівники наукових підрозділів. З інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення академічної доброчесності, реалізацію заходів щодо

запобігання проявам академічної недоброчесності в структурних підрозділах відповідають їхні керівники, заступники керівників та куратори академічних груп.

4.7. За порушення академічної доброчесності до здобувачів вищої освіти можуть застосовуватися такі заходи впливу:

- академічні (отримання незадовільної оцінки за результатами контрольного заходу, повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо), повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, зниження семестрового академічного рейтингу, позбавлення права на навчання за індивідуальним графіком на певний термін, дострокове складання сесії);
- дисциплінарні (відрахування із Університету).

4.8. За порушення академічної доброчесності наукові та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до адміністративної та дисциплінарної відповідальності відповідно до тяжкості порушення:

- відмова у присудженні наукового (освітнього) ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітнього) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених відповідними законами органів чи займати визначені відповідними нормативно-правовими актами посади;
- догана;
- недопущення до участі в конкурсі на заміщення посади науково-педагогічного працівника;
- позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень,
- визначених нормативно-правовими актами Університету.

4.9. За інші порушення етичних норм і правил академічної доброчесності до учасників освітнього процесу можуть бути застосовані різні заходи виховного характеру, зокрема відвідування спеціальних занять (тренінгів), підготовка есе на тему встановлених стандартів наукової (навчальної) роботи, вивчення додаткового курсу з етики, оголошення усної чи письмової догани, обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів.

5. КОМІСІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Комісія академічної доброчесності Університету (далі – Комісія) – колегіальний орган, на який покладені такі завдання:

- організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в Університеті стандартів академічної доброчесності;
- виявлення порушень принципів і правил академічної доброчесності з боку учасників освітнього процесу;
- розгляд скарг про підозру в застосуванні неетичних практик у навчальній і науковій діяльності;
- надання пропозицій керівництву Університету (керівникам структурних підрозділів) щодо притягнення порушників академічної доброчесності до відповідальності й накладання відповідних санкцій.

5.2. До складу Комісії входять: проректор з навчальної та методичної роботи, проректор з наукової роботи – начальник науково-дослідного центру, голова студентської ради Університету та його заступник, по одному представникові від науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти кожного структурного підрозділу, що обираються на вчених радах відповідних структурних підрозділів, за погодженням з органами студентського самоврядування, представник від ради молодих вчених. Серед членів комісії обов'язково мають бути координатор від науково-педагогічних працівників у SAIUP та координатор від здобувачів вищої освіти в SAIUP. Склад Комісії академічної доброчесності затверджується наказом ректора терміном на один навчальний рік.

5.3. До членів Комісії не можуть обиратися особи, які притягувалися до відповідальності за порушення цього Кодексу та нормативно-правових актів Університету. Члени Комісії, проти яких висунуто звинувачення в порушенні цього Кодексу, не можуть брати участь у її засіданнях. Члени Комісії, які були звинувачені в порушенні цього Кодексу, відстороняються від діяльності в Комісії, а на їх місце обирається інша особа.

5.4. Голова Комісії, його заступник і секретар обираються з числа її членів на першому засіданні простою більшістю голосів шляхом відкритого голосування. На першому засіданні ухвалюється план роботи Комісії на навчальний рік, про виконання якого голова Комісії звітує перед вченою радою Університету, не рідше одного разу впродовж навчального року.

5.5. Засідання Комісії проводяться відповідно до плану роботи (але не рідше одного разу за семестр) або позачергово у випадках, зазначених в пункті 5.7.

Засідання вважається правомірним, якщо в ньому беруть участь 2/3 складу її членів.

5.6. Рішення Комісії приймаються на її засіданні простою більшістю голосів відкритим голосуванням і оформляються протоколом, який підписують голова і секретар Комісії.

5.7. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення, зазначеного в пункті 2.2 цього Кодексу, має право подати офіційну скаргу на ім'я голови Комісії. У цьому випадку голова Комісії не пізніше, ніж через 10 днів після подання скарги оголошує про проведення позачергового засідання, на якому відбувається розгляд скарги.

Особа, що подала скаргу, повинна викласти в ній аргументи, які свідчать про порушення академічної доброчесності, та надати відповідні докази (відео-, аудіоматеріали, письмові показання тощо).

5.8. Процедура розгляду питання про порушення академічної доброчесності включає такі стадії:

5.8.1. Повідомлення особи про подання скарги. Відповідач має бути ознайомлений із висунутою проти нього підозрою, особливостями процедури розгляду даного питання. Допускається право вето відповідача щодо будь-якого члена Комісії, якщо підозри в його упередженості є обґрунтованими. Здобувач вищої освіти, науково-педагогічний або науковий працівник може визнати свою вину в допущеному порушенні. У такому разі розгляд питання не проводиться, а факт визнання провини враховується під час визначення виду відповідальності.

5.8.2. Проведення розслідування. Процедура розгляду питання передбачає:

- опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи);
- вивчення першоджерел (публікації, підсумкові роботи);
- проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ процесів, що містять інформацію про обставини

справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань);

- інші заходи, необхідні для проведення об'єктивного розслідування.

5.8.3. Завершення розслідування та підготовка звіту. За результатами розгляду питання та з'ясування всіх істотних обставин Комісія готує письмовий звіт, який містить такі складові:

- вступна частина (дата складання та строки проведення розслідування, учасники процедури розгляду порушення правил академічної чесності та зміст скарги);
- описова частина (інформація за суттю питання, яка була розглянута Комісією);
- мотивувальна частина (обставини та докази, які комісія взяла до уваги);
- резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення).

Якщо будь-який член Комісії не погоджується зі звітом, він має право викласти окремо свою думку, що є невід'ємною частиною звіту.

Усі учасники процесу мають бути ознайомлені з результатами розгляду питання і, в разі наявності, подати письмові зауваження або заперечення до звіту.

5.9. Особа, яка підозрюється в порушенні академічної доброчесності, має право:

- знати про дату, час і місце проведення засідання та бути присутньою на ньому під час розгляду питання про притягнення її до відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- знайомитися з усіма матеріалами щодо встановлення фактів порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- оскаржити рішення про притягнення до відповідальності за порушення академічної доброчесності в органі, вповноваженому розглядати апеляції, або в суді.

5.10. Звіт Комісії про розгляд питання про порушення академічної доброчесності надсилається впродовж трьох днів до ректора Університету (керівника структурного підрозділу), який на його підставі приймає рішення про винуватість або невинуватість особи, проти якої було подано скаргу, та притягнення її до відповідальності за порушення академічної доброчесності або застосування заходів дисциплінарного чи виховного характеру (у випадку доведення вини порушника).

Прийняте рішення є підставою для видання відповідного наказу по Університету (розпорядження по структурному підрозділу).

У випадку виникнення нових обставин справи або недостатнього вивчення Комісією усіх поданих матеріалів ректор Університету (керівник структурного підрозділу) може направити справу на додатковий розгляд.

5.11. Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності та не допускати поширення інформації за межі відповідних регламентних процедур. Лише учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом скарги та матеріалами справи.

5.12. Рішення про притягнення до відповідальності за порушення академічної доброчесності може бути оскаржене в письмовій формі впродовж десяти днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням. Апеляція подається на ім'я ректора Університету, який призначає склад апеляційної комісії для повторного розгляду справи.

Апеляційна комісія зі свого боку розглядає питання за процедурою, зазначеною у пункті 5.8 та готує новий звіт про факт порушення академічної доброчесності, який передає на розгляд ректору Університету. Остаточне рішення приймається ректором Університету або уповноваженою ним особою. Рішення ректора Університету не оскаржуються.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Кодекс затверджується рішенням Конференції трудового колективу Університету.

Зміни та доповнення до Кодексу виносяться на розгляд Конференції трудового колективу Університету за поданням вченої ради Університету, студентської ради Університету, первинної профспілкової організації Університету. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться виключно за рішенням Конференції трудового колективу Університету.

6.2. Усі учасники освітнього процесу мають бути обізнані щодо принципів і норм Кодексу. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу не є виправданням неетичної поведінки та порушення правил академічної доброчесності. Прийняття принципів і норм Кодексу засвідчується підписом учасника освітнього процесу.

Підпис учасника освітнього процесу є зобов'язанням дотримуватись положень Кодексу та згодою з можливістю притягнення їх до відповідальності за порушення встановлених в Кодексі правил академічної доброчесності та етичної поведінки.

6.3. Ненадання згоди про дотримання правил і принципів академічної доброчесності, зазначених у цьому Кодексі, не звільнює від відповідальності за порушення правил і принципів академічної доброчесності та є підставою для відрахування здобувачів вищої освіти або відмови у прийнятті на роботу науково-педагогічних і наукових працівників.

6.4. Університет забезпечує публічний доступ до тексту Кодексу через власний офіційний сайт.

Додаток Б
Зразок інформаційного листа

Технічні вимоги до оформлення тез доповіді.
I Міжнародна науково-практична конференція «Problems of modern science and practice», 21-24 вересня 2021р., Бостон, США

Шановні студенти, викладачі та науковці!

International Science Group запрошує студентів, викладачів шкіл та ВНЗ прийняти участь в міжнародній науковопрактичній конференції «Problems of modern science and practice», 21-24 вересня 2021р., Бостон, США
Міжнародний ISBN - 978-1-63972-061-3

Подача матеріалів тез

1. Одним листом надсилаються файли тез доповідей та квитанція про внесення орг. внеску на ел.пошту: info@isgkonf.com.

2. Тема листа – назва конференції.

3. Файли назвати за прикладом: Тези_Петров; Оргвнесок_Петров.

4. Після надсилання матеріалів на нашу ел.пошту очікуйте підтвердження в їх отриманні і включенні вас до списку учасників конференції.

5. Відповідні сертифікати та збірник матеріалів можна передивитися в перший день проведення конференції, вони представлені для завантаження на сайті – <https://isgkonf.com/uk/conference-archive/>. Також, можна завантажити зразок сертифікату (зразок сертифікату).

6. Надіслані листи, що не містять відповідних файлів можуть бути залишені без розгляду.

Загальні вимоги до оформлення тез:

1. Учасник може представляти кілька доповідей;
2. Максимальна кількість авторів однієї доповіді – п'ять;
3. Обсяг матеріалів від двох до десяти сторінок;
4. Формат тексту: Microsoft Word (*.doc, *.docx);
5. Мова тексту довільна: українська, англійська та всі інші;
6. Орієнтація сторінки тільки книжкова;
7. Поля (верхнє, нижнє, лівє, правє): 2 см;
8. Шрифт: Times New Roman, розмір (кегель) – 14;
9. Міжрядковий інтервал - одинарний, відступ – 0,75 см.

10. Колір шрифту – чорний.

Більш детальна інформація до оформлення тез:

За посиланням можна завантажити зразок оформлення тез – шаблон тез

1. На початку тез в верхньому лівому кутку вказується назва конференції (кегель 14, вирівнювання по лівому краю);

2. Під назвою конференції вказується секція, до якої належать Ваші тези. Приклад: Секція – Педагогічні науки (кегель 14, малі літери, шрифт – жирний, колір шрифту – червоний, вирівнювання по лівому краю).

Більш детальну інформацію про заплановані напрями конференції, Ви зможете дізнатися на сторінці запланованої конференції;

3. Назва статті (кегель 18, великі літери, шрифт – жирний, вирівнювання по центру);

4. ПІБ автора (-ів) повністю (кегель 16, малі літери, шрифт – жирний, вирівнювання по правому краю);

- вчений ступінь, вчене звання, посада (вирівнювання по правому краю);

- місце роботи (навчання) в називному відмінку (вирівнювання по правому краю);

- e-mail автора (-ів) тез;

5. Через рядок – основний текст статті (кегель 14, міжрядковий інтервал – 1, абзацний відступ – 0,75 см, вирівнювання по ширині);

6. Список літератури: оформляється в кінці статті в порядку використання джерела в тексті під назвою «Список літератури».

Додаток В

Зразок технічних вимог до оформлення наукової статті у фаховому виданні

ШАНОВНІ АВТОРИ!

Редколегія просить при оформленні статей НЕУХИЛЬНО дотримуватися таких норм:

- 1) НЕ ВЖИВАТИ в тексті замість тире (–) дефісів (-);
- 2) НЕ ВЖИВАТИ дефісів між числами (8-9), а лише тире (8–9);
- 3) НЕ ВЖИВАТИ в тексті подвійних чи потрійних пропусків між словами;
- 4) в україно- чи російськомовному тексті слід вживатися тільки парні лапки « та », а в іншомовному тексті – непарні: " і " (або “ і ”);
- 5) ініціали авторів у тексті мають подаватися перед прізвищем, а в бібліографічному описі – після прізвища;
- 6) ініціали мають відділятися від прізвища нерозривним пропуском (одночасне натискання клавіш CTRL+SHIFT+Пропуск);
- 7) відступ першого рядка (абзацу) має встановлюватися на початку роботи з текстом [наприклад, за допомогою двигунця (▼)] на верхній (горизонтальній) лінійці. Використання клавіші **Tab** для встановлення відступу першого рядка НЕПРИПУСТИМО!
- 8) Вирівнювання «по центру» заголовків та окремих слів має робитися БЕЗ абзацного відступу рядка;
- 9) усі списки в тексті (нумеровані і марковані) мають формуватися з відступом першого рядка і тільки так;
- 10) для маркування списків НЕ ВЖИВАТИ дефіс (-) або «кружечки» (•);
- 11) елементи у *Ключових словах* і в *Keywords* мають відділятися один від одного крапкою з комою (;), а НЕ КОМОЮ (,);
- 12) між абзацами НЕ ВЖИВАТИ додаткових інтервалів (на вкладці **Абзац у Відступи та інтервали** мають бути відсутні будь-які відмітки біля **Інтервал перед** та **Інтервал після**);
- 13) список бібліографічних посилань слід формувати НЕ В АЛФАВІТНОМУ ПОРЯДКУ, а в порядку згадування джерел у тексті;
- 14) при оформленні References українські і російські назви джерел слід перекладати англійською, а НЕ ВДАВАТИСЯ до їх транслітерації;

15) список бібліографічних посилань має формуватися лише з тих позицій, на які є посилання у тексті; загалом він має складатися НЕ МЕНШЕ НІЖ із 10 найменувань;

16) у списку бібліографічних посилань НЕ МАЮТЬ вказуватися навчальні посібники і підручники (за виключенням методичних статей оглядового чи компаративного характеру).

17) в описі джерел зі списку бібліографічних посилань дотримуватися виключно норм бібліографічного стандарту **ДСТУ 8302:2015**, зразки застосування якого обласні бібліотеки викладають на власних сайтах;

18) опис джерел у References має відповідати нормам бібліографічного стандарту **APA** (American Psychological Association), візуалізовані приклади застосування якого можна знайти у презентації (<https://www.slideshare.net/naukmalibrary/ss-70260091>).

19) в анотації для опису основних положень статті використовувати шаблонні речення «Проаналізовано ...», «Досліджено ...», «Схарактеризовано ...», «Виокремлено ...», «Обґрунтовано ...», «Доведено ...» тощо;

20) структура авторського резюме (Abstract або Summary) має містити: Introduction, Purpose, Methods, Results, Originality, Conclusion;

21) не використовувати Abstract/ Summary, зроблений перекладачем Google Translate.

(Вісник Черкаського університету)

Список використаних джерел

1. Кришталь А.О. Академічна доброчесність: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія», галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право», галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 124 с.
2. Кришталь А. О. Академічна доброчесність: методичні вказівки і завдання для підготовки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право». Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. 34 с.
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
4. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: Національний стандарт України. ДСТУ 8302:2015. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.
5. Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. Харків: НУЦЗУ, 2022. 14 с.
6. Освітньо-професійна програма «Право» підготовки здобувача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право». Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 52 с.
7. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 54 с.
8. Основи наукового мовлення: навч.-метод. посіб. / уклад.: О.А. Бобер, С.А. Бронікова, Т.Д. Єгорова та ін.; за ред. І.М. Плотницької, Р.І. Ленди. Київ: НАДУ, 2012. 48 с.
9. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. Київ: Міністерство освіти і науки України, 2016. 24 с.
10. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма / Н. Шліхта, І. Шліхта [Методичні рекомендації та програма курсу] – Київ, 2016. – 61 с.
11. Універсальний навчальний посібник з академічної доброчесності для вчителів / укл. О.С. Ройбу; за заг. ред. О.О. Гужви. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 32 с.
12. Харитоновна О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 540 с.
13. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.

14. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.
15. Bretag Tracey (2016). Handbook of Academic Integrity. Springer Singapore. 1097 p.
16. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: навчальний посібник / за заг.ред. М.Коваля. Львів, 2023. 307 с.

Рекомендована література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І. О. Дегтярєвої. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с
2. Берегова Г.Д. Ділова українська мова. Курс лекцій: навч.-метод. посіб. Херсон: Айлант, 2004. 240 с.
3. Бойко Р.В. Без компіляцій і плагіату! Бюлетень ВАК України. Київ, 2008. № 12. С. 11–13.
4. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права. Київ: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
5. Даниляк Р. Виховання загальнолюдських чеснот як складова морального виховання молодших школярів засобами дитячої періодики. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський, 2018. Вип. 24. Ч. 1. С. 81.
6. Декларація про дотримання академічної доброчесності учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти. – Режим доступу: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Deklar_pro_dobr.pdf
7. Іваниця Г.А. Модель добродійності молодших школярів у контексті структурно-компонентного аналізу. *Освітологічний дискурс*. Київ, 2015. № 3. С. 140–152.
8. Ковальова А.О. Проблеми академічного плагіату та авторського права у цифровому просторі України. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики* : зб. наук. пр. Київ, 2013. Ч. 2. С. 61–71.
9. Løkse M., Solbergoumans M. Strengthening teacher qualifications to prevent student plagiarism – presentation of an online course and discussion of a strategy. In: Plagiarism across Europe and Beyond 2015. Conference Proceedings, June 10-12, 2015. Vrnо, Czech Republic. P. 31.
10. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: навч. посіб. – Київ: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
11. Мешковський К.Е. Доброчесність як нормоутворюючий принцип державного управління: уроки Платона і Аристотеля. Інвестиції: практика та досвід. Київ, 2017. № 23. С. 109-112.
12. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. Дніпропетровськ : ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. 44 с.
13. Практичний словник синонімів української мови / укл. С. Караванський. 2-ге вид., доп. й опр. Київ: «Українська книга», 2000. С. 90.

14. Продан Т. Проблема гідності в морально-естетичних поглядах Цицерона. Науковий вісник Чернівецького університету. Збірник наук. праць. Вип. 754755. Філософія. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. С. 154–157.
15. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 220 с.
16. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І.К. Білодіда. Київ: «Наукова думка», 1971. Т. 2. С. 326.
17. Сковорода Григорій. Повна академічна збірка творів / за ред. проф. Леоніда Ушкалова. Харків : Майдан, 2010. 1400 с.
18. Суховірський О.В. Використання засобів мережі інтернет в процесі пошуку інформації для студентських наукових досліджень з педагогіки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*: зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини. Умань, 2011. № 3. С. 131–135.
19. Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). Наука України у світовому інформаційному просторі: зб. наук. пр. Київ : НАН України, 2015. Вип. 11. С. 100–106.
20. Wangaard D., Stephens J. Creating a Culture of Academic Integrity: Toolkit for Secondary Schools. Search Institute Press; Mac Win Paedition, 2011. 176 p.
21. Черненко Н.А. Концепт доброчесність як універсальна домінанта культури: до питання вербалізації. *Мовні і концептуальні картини світу*: збірник наукових праць. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2014. Вип. 47. Ч. 2. С. 510–517.

Інформаційні ресурси:

1. Бахрушин В.О. Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: нормативна база і світовий досвід, 2018. – URL: [http:// education-ua.org/ru/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplgiat-v-nautsi-ta-vishchij-osviti-normativna-baza-isvitovij-dosvid](http://education-ua.org/ru/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplgiat-v-nautsi-ta-vishchij-osviti-normativna-baza-isvitovij-dosvid)
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права». Стаття 50 «Порушення авторського права і суміжних прав». – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/379212/page3>
3. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Стаття 1 «Основні терміни та їх визначення». – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
4. Закон України «Про Освіту». Стаття 42 «Академічна доброчесність». – URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm
5. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. – URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07>

6. Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень. – URL: <http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a629d359-964f-e911-b41d-001a4be6d04a&kind=1>
7. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. – URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
8. Про Етичний кодекс ученого України. – URL: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
9. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) – Американські Ради. – URL: <http://www.saiup.org.ua/>
10. Розширений глосарій термінів та понять «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту», Ст. 42. – URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>
11. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернетресурсів. – URL: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAf>
12. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? – URL: <http://educationua.org/ua/articles/930-akademichnadobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchojiosviti>
13. Yale Center for Teaching and Learning. Understanding and Avoiding Plagiarism. – URL: <https://ctl.yale.edu/writing/using-sources/understanding-and-avoiding-plagiarism>

Навчальне видання

Кришталь А. О.

**АКТУАЛЬНІ КЕЙСИ
З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Навчальний посібник

Підписано до друку 01.09.2023
Обл.-вид. арк. 7,88. Ум. друк. арк. 7,75.
Замовлення № 15.
ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
вул. Онопрієнка, 8, м. Черкаси, 18034